

Polubić pszczoły. Poradnik początkującego pszczelarza

Spis treści

Wstęp - Pszczelarstwo polskie u progu nowych wyzwań

Fachowe określenia pszczelarskie

Czy każdy może zostać pszczelarzem?

Terminowanie pszczelarstwa

Indywidualne predyspozycje

Pszczelarstwo - zawodem dla kobiet

Alergia na jad pszczeli

Podstawowe wiadomości z zakresu biologii rodziny pszczelej

Rodzina pszczela

Biologia matki pszczelej

Biologia trutni

Biologia pszczół robotnic

Życie rodziny pszczelej w ciągu roku

Okres odnawiania się składu rodziny

Okres wzrastania siły rodziny

Okres rójki

Okres pożytku głównego

Okres zmniejszania się siły rodziny i odnawiania jej składu

Okres przygotowywania się do zimowli

Okres zimowli

Pszczelarskie ciekawostki biologiczne

Niezbędne inwestycje przy zakładaniu pasieki

Wybór ula - ważna decyzja

Typy uli

Stałe wymiary w ulu

Wyposażenie uli

Cechy dobrego ula

Tendencje w budowie uli

Sprzęt do przeglądu rodzin pszczelich

Pozostały niezbędny sprzęt w gospodarstwie pasiecznym

Lokalizacja pasieki

Przepisy prawne i rozporządzenia

Dobrosąsiedzkie stosunki

Baza pożytkowa

Rozmieszczenie pasiek w najbliższej okolicy

Odległość pasieki od pożytku a jego wykorzystanie

Wędrówki na niewielkie odległości

Urządzamy i wyposażamy pasieczysko

Znaczenie wody w życiu rodziny pszczelej

Zachowanie się w pasiece i BHP

Jak obchodzić się z pszczołami

Terminowość prac pasiecznych a efekty produkcyjne

Zabiegi pielęgnacyjne na przedwiośniu

Czy można podkarmiać pszczoły przed oblotem?

Techniczne porady z zakresu gospodarki pasiecznej

Technika wykonywania przeglądu gniazd

Jak osadzić rój?

Łączenie rodzin

Zasady łączenia

Zapobieganie rabunkom w pasiece

Rozpoznanie rabunku

Poszerzanie gniazda rodziny pszczelej

Zasady poszerzania gniazd

Przesiedlanie rodzin

Czy ratować pnie z trutówkami?

Wiosenny oblot oczyszczający

Przyspieszanie rozwoju wiosennego rodzin

Odsklepianie plastrów

Przestawianie czerwiu

Podkarmianie stymulacyjne

Główny przegląd wiosenny

Warunki maksymalnego wykorzystania pożytków

Zastosowanie kraty odgradowej

Konsekwencje rójki w pasiece

Przyczyny nastroju rojowego

Zapobieganie i zwalczanie rójki w pasiece

Wykorzystanie rojów i pszczół rojowych

Stosowanie ramki pracy

Przygotowanie rodzin do bezpiecznej wędrówki

Sposoby powiększania pasieki

Zakup rodzin pszczelich

Zakup naturalnych rojów

Zakup odkładów

Racjonalne rozmnażanie rodzin pszczelich

Wykonywanie odkładów

Opieka i pielęgnacja odkładów

Matki pszczele w gospodarce pasiecznej

Rodzaje matek pszczelich

Rasy i linie pszczół hodowane w Polsce

Pszczola środkowoeuropejska

Pszczola kraińska

Pszczola kaukaska

Pszczola włoska

Wykaz pasiek realizujących programy hodowlane w 2005 roku

Łatwy sposób wychowu matek pszczelich na własne potrzeby

Zakup matki reprodukcyjnej

Przygotowanie niezbędnego sprzętu do wychowu matek

Przekładanie larw

Przygotowanie rodziny wychowującej

Brakowanie i znakowanie matek

Poddawanie matek pszczelich

Wyszukiwanie matek w rodzinach

Zasady poddawania matek

Skrócona instrukcja poddawania matek pszczelich

Uniwersalna metoda poddawania matek pszczelich

Poddawanie matek inseminowanych

Naturalne unasienianie matek pszczelich

Sztuczne unasienianie matek

Miodobranie

Pracownia miodowa

Sposoby pozbywania się pszczoł z plastrów przeznaczonych do miodobrania

Odsklepianie plastrów

Rodzaje miodarek

Zagospodarowanie miodu

Miody kremowane

Asortyment produktów pszczelich i ich pozyskiwanie

Miody odmianowe

Miody sekcyjne

Miód w plastrach

Pozyskiwanie i zagospodarowanie obnóży pyłkowych

Poławiacze wylotowe

Poławiacze powałowe

Poławiacze dennicowe

Konserwacja obnóży

Pozyskiwanie wosku

Propolis czyli kit pszczeli

Metody pozyskiwania propolisu

Mleczko pszczele

Produkcja jadu pszczelego

Pozyskiwanie pierzgi

Marketing i zdobywanie rynku zbytu produktów pozyskanych we własnej pasiece

Opakowania na miód

Choroby pszczoł- rozpoznawanie i leczenie

Nosemoza

Zgnilec złośliwy (amerykański)

Kiślica (zgnilec europejski)

Grzybica wapienna

Warroza

Postępowanie przy zatruciach w pasiece

Przygotowanie rodzin do zimowli

Ułożenie gniazd stosownie do siły rodzin

Siła zimowanych rodzin

Zapewnienie pożytku pyłkowego i pierzgi

Zaopatrzenie rodzin w pokarm cukrowy

Jakość i wiek matek w zimujących rodzinach

Terminy dokarmiania

Jakość pokarmu zimowego

Sporządzanie pokarmów cukrowych

Pokarmy gotowe

Rodzaje ciast stosowanych do podkarmiania pszczoł lub przy wychowie matek pszczelich

Zimowanie rodzin

Jesienno-zimowe prace w gospodarstwie pasiecznym

Ogólne porządki na pasieczysku i w pracowni

Zabezpieczenie rodzin pszczelich przed myszami

Zabezpieczenie plastrów przed szkodnikami

Segregowanie suszu, wytapianie i klarowanie wosku

Dezynfekcja i odkażanie sprzętu pasiecznego

Przygotowanie sprzętu do sezonu, naprawa i konserwacja uli

Przygotowanie ramek do sezonu

Sprzedaż produktów pszczelich

Poszerzanie wiedzy

Piśmiennictwo

Zalecana literatura uzupełniająca